

Регионална базова заплата
за издръжка в Европа

ЕДНАДРУГА
ЗАПЛАТА Е
ВЪЗМОЖНА

Clean
Clothes
Campaign

made in Europe

Марките трябва да заплащат пълната цена на всяка дреха.

Това включва и заплата, с която работничките да могат да се издържат.

Независимо от това, че заплата за издръжка е човешко право, работническите заплати са значително по-ниски. Последните проучвания показват, че има огромна пропаст между заплатите за издръжка и действителните заплати на работничките.

Защо се фокусираме върху заплатата за издръжка?

Марките трябва да плащат пълната цена за всяка дреха. Това включва и заплатата, с която работниците могат да се издръжат.

Това логично заключение всъщност е източник на значим политически дебат между заинтересованите страни в глобалното производство на дрехи и спортни стоки. Въпреки че правото на заплата за издръжка е човешко право, заплатите на работниците са много под заплатата за издръжка. Последните изследвания показват отново, че има огромна пропаст между заплатите за издръжка и действително заплащане на работниците.¹ Всъщност, независимо че **разминаването между действителните заплати на работниците и заплатите, които биха им позволили да се издръжат, като цяло е по-голямо при производството на облекло в Европа за разлика от Азия²**, общите нива на синдикализация,³ както и конкретно в шивашкия сектор, са по-ниски в Европа в сравнение с тези в Азия.

Човешкото право на заплатата за издръжка е постановено от институциите на ООН, както и от европейски институции.

„Всеки човек, който се труди, има право на справедливо и задоволително възнаграждение, което да осигури на него и неговото семейство съществуване, съответстващо на човешкото достойнство“

(ООН, Всеобща декларация за правата на човека, чл. 23, параграф 3)

В европейски контекст **Европейската социална харта (ЕСХ)** на Съвета на Европа от 1965 г. и нейният обновен вариант от 1999 г. установяват правото на заплата за издръжка в чл. 4(1): „да признаят правото на работниците на възнаграждение, достатъчно да осигури на тях и техните семейства прилично жизнено равнище;“⁴. ЕСХ е припозната от всички държави в Европа, не само от държавите членки на ЕС. През 2017 г. Европейският съюз изгражда своя Европейски стълб на социалните права (ЕССП),⁵ в който се споменава „право на справедливо възнаграждение, което осигурява достоен стандарт на живот“.

За спазването на тези споразумения отговарят държавите. От 2011 г. насам Ръководните принципи за бизнеса и правата на човека на ООН установяват задължението на **компаниите**, а не само на държавите, да отговарят за опазването на човешките права.

Заплатата за издръжка е ключово човешко право и е жизненоважно за всяко социално-икономическо развитие.

Някои търговци и марки признават правото на заплата за издръжка в своите доброволно наложени кодекси; на практика обаче те проверяват единствено дали техните подизпълнители изплащат МРЗ. Но изплащането на заплата за издръжка е изключение.⁶

1. Clean Clothes Campaign / Bread for the World (2020): Exploitation Made in Europe. Human Rights Abuses in Facilities Producing for German Fashion Brands in Ukraine, Serbia, Croatia and Bulgaria. Сред другите изследвания са: Clean Clothes Campaign (2014): Stitched Up – Poverty wages in the garment industry in Eastern Europe and Turkey. Достъпни на: <https://cleanclothes.org/campaigns/living-wages-in-europe>
2. Stitched Up – Poverty wages in the garment industry in Eastern Europe and Turkey, cc. 34/35: <https://cleanclothes.org/file-repository/resources-publications-stitched-up-1/view> . Вижте също и профилите на страните от региона на КЧД: <https://cleanclothes.org/campaigns/living-wages-in-europe>
3. Kurz Vandaele / ETUI (2019): Bleak prospects: mapping trade union membership in Europe since 2000. <https://www.etui.org/Publications2/Books/Bleak-prospects-mapping-trade-union-membership-in-Europe-since-2000>
4. European Social Charter, достъпно на: <https://rm.coe.int/168006b642>
5. European Pillar of Social Rights, с.15. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_en.pdf
6. Вж. CCC (2019): Tailored Wages, <https://archive.cleanclothes.org/resources/publications/tailored-wages-2019-the-state-of-pay-in-the-global-garment-industry>

Заплатата за издръжка е овластяващо човешко право, ключово за истинското социално и икономическо развитие.

Правителствата в страните производителки от Централна, Източна и Югоизточна Европа, държат МРЗ възможно най-ниски, средно една четвърт от заплатите за издръжка (вж. таблицата). Те постоянно се сравняват с конкурентните страни заради заплахата от преместване на производството.

Таблица: нетен размер на МРЗ и линията на бедността, 2018

Списък на страните според средния дял на разходите за храна	МРЗ	Праг на бедността на ЕС ⁸		Нетен размер на МРЗ заплатата като дял от прага на бедността
		нетен размер на заплатата (2018) в местната валута, според КЧД	EU-SILC риск от изпадане в бедност в местна валута, за домакинство през 2018 (на месец) ⁹	
Чехия	13,352	25,122		53%
Унгария	126,770	176,094		72%
Словакия	397	784		51%
Полша	1,530	2,938		52%
България	395	737		54%
Турция	1,603	1,629		98%
Хърватия	2,752	5,219		53%
Румъния	1,194	1,575		76%
Сърбия	24,882	34,892		71%
Босна и Херцеговина	440		514	86%
Грузия	16		500	3%
Северна Македония	12,165	16,975		72%
Албания	21,312		26,131	82%
Украйна	2,997		4,282	70%
Молдова	2,172		2,738	79%
СРЕДНО				65%

Същевременно правителствата в производствените региони като тези в Централна, Източна и Югоизточна Европа **държат минималните заплати възможно най-ниски, средно около една четвърт от заплатата за издръжка**. Те постоянно сравняват нивата на заплащането на регионално ниво, за да избегнат опасността марките да преместят производството си другаде. Заплахата от релокация е основна пречка пред договарянето на заплатите и пред дейността на организирани работници. Като се отчете баланса на силите при националните механизми за определяне на минималната заплата и между правителствата, Европейската комисия, Международния валутен фонд, не е учудващо, че правителствата са готови да се съгласят да обрекат на бедност онези, които са заети на минимална работна заплата. Минималните заплати се договарят политически, без сериозно да се отчетат действителните разходи за живот.

В повечето страни в Централна, Източна и Югоизточна Европа, механизмът за изчисление на минималната заплата би трябвало да бъде съгласуван на тристранни срещи (да включва министерството на труда, работодателските организации и синдикатите) и заплатата да бъде коригирана ежегодно. Например през 2018 г. в България, Хърватия, Чехия, Полша и Словакия, социалните партньори не успяват да постигнат съгласие относно нивата на минималните заплати въпреки консултациите и преговорите на т.нар.

тристранка. Впоследствие правителствата определят нивата им едностранно.⁷

Има значителен дисбаланс в упражняването на власт и влияние от правителството, работодателските организации и синдикатите, както и от страна на други лобиращи действащи лица като Американската търговска камара, Европейската централна банка, МВФ и ЕК. Тяхната икономическа политика тежи много повече при определянето на минималното заплащане.

Законоустановената минимална заплата спрямо нивата на бедност в ЕС

Таблицата показва, че навсякъде нетните минимални работни заплати (МРЗ) са по-ниски от статистическите прагове на бедност, дефинирани от ЕС. Средно МРЗ съставлява само **две трети** от прага на бедността. МРЗ не гарантират на работниците, че няма да изпадат в бедност. Работничките, които получават МРЗ (повечето заети в шивашката промишленост) са изключително бедни, дори според прага на бедността на ЕС. **Законоустановената минимална работна заплата не предпазва работниците от това да изпадат в бедност, а обратно - гарантира, че ще останат бедни.**

Тази ситуация изкарва наяве необходимостта от усилване на борбата за заплати, с които работниците биха могли да се издържат.

7. Eurofound (2019) Minimum wages in 2019: Annual review, Publications Office of the European Union, Luxembourg, с. 15

8. Източници: Нетната стойност на МРЗ и средна заплата според изследователите на СССР в съответната страна; EU-SILC: Статистика на ЕС на доходите и условията на живот изчислява прага на риска от изпадане в бедност като 60% от националния медианен еквивалентен разполагаем доход (след социални трансфери) за двама възрастни и две деца. Достъпно на: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_l01&lang=en

9. Където липсват данни за прага на бедността EU-SILC, използвахме просто 60% от средната заплата за страната.

**Законоустановената
минимална работна
заплата не предпазва
работниците от
изпадане в бедност,
а обратно - гарантира,
че ще останат бедни.**

Платете на шивачките

ЗАПЛАТА ЗА ИЗДРЪЖКА

Те трябва да могат да си позволят:

 храна	 наем
 здравеопазване	 образование
 облекло	 транспорт
 спестявания	

Заплатата за издръжка е човешко право за **ВСИЧКИ** хора по **ЦЕЛИЯ** свят

РАБОТНИЧКАТА СЕ ИЗДРЪЖА

1 X РАБОТНИЧКА

2 x възрастни на издръжка **или**
1 x възрастен + 2 x деца **или**
4 x деца

Чрез нашия съвместен регионален подход целим да се подготвим за неизбежната битка за заплати за издръжка и да подсилим преговорната мощ на синдикатите. С разработката на Европейската базова заплата за издръжка, фокус групата Производство в Европа на Кампания чисти дрехи предлага конкретни и приложими мерки за извоюването на по-високи заплати за заетите в шивачката промишленост. Целим постигането на напредък за работниците в Централна, Източна и Югоизточна Европа.

Дефинирането на заплата за издръжка

През последните години има широко съгласие върху основните характеристики на заплата за издръжка сред експертите и заинтересованите страни. Основните характеристики са следните:

- Заплатата за издръжка е универсално приложимо човешко право, то трябва да се полага на **всички** работници, независимо от техния статут на работното място, тяхната производителност или личния им живот (да кажем тяхното семейно положение). Това е най-ниската заплата и нито една работничка не бива да получава сума по-ниска от определената заплата за издръжка.
- Заплатата за издръжка трябва да покрива **основните потребности** на работничките - храна, облекло, жилище, обществен транспорт, комунални услуги и комуникация, образование, отход и култура, нормални здравни и хигиенни разходи, и пътуване за отпуски (едноседмично пътуване в рамките на страната).¹⁰
- и на техните **семейства**, както и да не подsigурява единствено физическото оцеляване, а да позволява адекватното участие на семейството в обществения живот.
- Заплата за издръжка трябва да подsigурява **разполагаем доход** за посрещане на извънредни разходи.
- Тя трябва да бъде възнаграждение за **нормално работно време**, т.е. без да предполага извънреден труд.

10. International Labour Organisation (1977) Employment, Growth and Basic Needs: a One-World Problem: the International "Basic-Needs Strategy" Against Chronic Poverty, подготвен от МОТ и решенията на World Employment Conference от 1976 г., Overseas Development Council and International Labour Office, Praeger, с. 32.

Регионалният подход цели оспорването на постоянната заплаха от преместване на производството и да заобиколи конкурирането чрез понижаване на заплатите.

**Бизнес моделът на
глобалната бърза
мода създава нуждата
от политики срещу
регионалната конкуренция
чрез преместване, която
понижава заплатите.**

Минималните заплати се равняват средно на две трети от прага на бедността на ЕС

МИНИМАЛНА РАБОТНА ЗАПЛАТА

ПРАГ НА БЕДНОСТТА

Кампания Чисти дрехи (КЧД) също така отстоява позицията, че заплатата за издръжка трябва да е **базова нетна заплата за нормална работна седмица**, без извънреден труд, без бонуси и добавки и след облагане с данъци. И трябва да се получава като пари, а не в натура.

Заплатата за издръжка е категория, която включва само разходите за издръжка на работничката и нейното семейство. Тук **не** са взети предвид производителността или икономическия капацитет на работодателите. Именно по това се различава от определената от закона минимална работна заплата, която е основана на пазарни съображения и целта е да се подсигури икономическо предимство на страната. А минималната заплата и заплатата за издръжка си приличат по това, че имат за цел да предоставят един минимален доходен буфер за хората, получаващи ниски заплати.

Днес дебатите около заплатата за издръжка се отнасят до това как и дали се прилага, а не до това как най-точно да се дефинира.

Предпоставка за формулирането на конкретни и измерими стъпки за приложението ѝ е използването на заплатата за издръжка като приблизителна оценка или репер. Групата в рамките на Кампания Чисти дрехи, занимаваща се със страните производителки в Европа (най-вече в Централна, Източна и Югоизточна Европа) се ангажира да разработи такъв **репер, който отразява потребностите на работниците и позволява сравнения на регионално ниво в Европа**. В рамките на един постепенен и продължителен процес от дискусии, дебати, изследвания и анализи, който започва още през 2014 г., през април 2020 г. групата най-накрая възприема общ репер или измерител, позволяващ съпоставяне на регионално ниво на една европейска базова заплата за издръжка.

Този репер е разработен на основата на Азиатската базова заплата за издръжка (Asia Floor Wage).

Целим тази отправна регионална базова заплата

за издръжка, позволяваща регионална сравнимост, да бъде **проста и лесна** за разбиране. Ограничените ни ресурси не позволяват по-задълбочен и продължителен изследователски процес. Считаме, че методите, използвани от Азиатската базова заплата за издръжка отговарят на горните изисквания. Тя стъпва върху Закона на Ернст Енгел и се фокусира върху разходите за храна и по-малко върху останалите потребности и разходи.

Защо е необходима регионална концепция за заплата за издръжка?

При определянето на подходящи репери за изчисляването на заплатите за издръжка, ние гледаме **отвъд националните граници**. Предложената концепция се стреми да постави работниците в центъра и да отчете бизнес модела на бързата мода. Властовата динамика в глобалните вериги за доставки приоритизира марките и големите търговци. Марките и търговците имат силата да определят цените, а изпълнителите на поръчките са принудени да се съгласят на разценките, които им се предлагат. Следователно марките и търговците контролират разпределението на стойността по глобалната верига, както и къде и как ще се произвежда. Поради това шивашката промишленост е класически пример за глобална верига за доставки, задвижвана от купувачите. Затова наричаме марките и търговците **действителните работодатели**.

Чрез регионалния подход целим да оспорим постоянната заплаха от преместване и заобикалянето на конкуренцията, основана на понижаване на заплатите. **Бизнес моделът на глобалната бърза мода създава нуждата от политика, която да се противопоставя на конкурирането на държави/региони с по-ниско заплащане, но която слага механично знак за равенство между страни с различен стандарт на живот**. Това именно е целта на Европейската базова заплата за издръжка. Стремим се да изградим преграда пред състезанието към дъното между и в рамките на европейските страни, произвеждащи облекла.

Но това не означава, че Европейската базова заплата за издръжка е единственият метод за изчисление. Напротив, **реперите за регионални и национални заплати за издръжка се допълват**. Избягваме капана на търсенето на перфектното изчисление на заплатите - даваме си сметка, че такова не съществува. Предложеният от КЧД репер може да бъде съобразен с контекста и с потребностите на синдикатите в различни страни

Как се изчислява репера за заплата за издръжка?

Кои принципи за изчисление заемем от Азиатската базова заплата за издръжка?

Методът за изчисление на Азиатската базова заплата за издръжка (АБЗИ) разделя домакинските разходи на две категории: хранителни и нехранителни, използвайки хранителните разходи като основен индикатор за благосъстоянието.

АБЗИ изразява хранителния компонент в калории, а не като конкретни хранителни стоки. Целта е да се предостави обща основа за сравнение между различни страни и хранителни култури.

Калорийната стойност се определя на базата на изследвания на калорийния прием в азиатски държави, проведени от правителствени и междуправителствени агенции за целите на определянето на прага на бедността. Обединението за АБЗИ използва сравнително високата стойност на индонезийското правителство от 3000 калории на

ден, тъй като базовата заплата за издръжка не бива да води до по-ниски стандарти в нито една страна, нито до обезстойностяване на труда на жените в шивашката промишленост. Поради тази причина ние също използваме **3000 калории на ден** за европейския стандарт.

Основна характеристика на Азиатската и Европейската базова заплата за издръжка, е тяхната **чувствителност към неравенствата, основани на пола**. Тук поставяме акцент върху семейното измерение на заплатата за издръжка. В повечето европейски страни, в които се произвеждат дрехи, работниците в шивашките цехове - обикновено жени - често са натоварени с издръжката на семейството или са самотни майки. Съпрузите¹² им често са без работа, работят на черно или пък мигрират към западноевропейски страни в търсете на работа. Бедността, дължаща се на ниски доходи, кара много жени да работят извънредно, на две места или да избират най-евтината храна, което води и до абсолютна времева бедност. Независимо от дългите работни часове, жените се занимават и с грижата за близките и по-далечните роднини. Тези грижовен труд също трябва да се отчита.

Забелязваме това в по-широкия контекст на упоритите социални кризи. В началото на 1990-те години, постсоциалистическите страни преживяват „най-острата бедност и влошаване на благосъстоянието в света“ (Програма на ООН за развитие 1999). В своя доклад за Международната конференция за труда през 1999 г., Международната организация на труда (МОТ) отчита драстични

Таблица: Оценки за регионалната базова заплата за издръжка по страни, 2018¹³

Държави, изброени според средния размер на дела разходи за храна	Обобщени разходи за храна в PPP USD (за три потребителски единици)	Клъстери на дела на разходите за храна	Европейската базова заплата за издръжка в PPP USD	Европейската базова заплата за издръжка в местната валута
Чехия	792	30%	2,640	37,382
Унгария	792	30%	2,640	409,754
Словакия	792	30%	2,640	1,452
Полша	792	30%	2,640	5,042
България	792	30%	2,640	2,033
Турция	792	30%	2,640	5,095
Хърватия	792	30%	2,640	10,428
Румъния	792	30%	2,640	5,069
Сърбия	792	40%	1,980	98,030
Босна и Херцеговина	792	40%	1,980	1,604
Грузия	792	40%	1,980	1,762
Северна Македония	792	40%	1,980	45,540
Албания	792	40%	1,980	104,980
Украйна	792	40%	1,980	14,197
Молдова	792	40%	1,980	14,236

11. Bhattacharjee, A. and Roy, A. (2012) 'Asia Floor Wage and global industrial collective bargaining', International Journal of Labour Research, Vol. 4, No 1, c. 77
 12. Вж. напр. доклада за Румъния: <https://cleanclothes.org/livingwage/europe/country-profiles/romania/view>
 13. Обменни курсове: PPP USD 2018, private consumption <https://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.PRVT.PP>

нива на социален разпад и експлозия от бедност в региона. Вследствие на това, от 1990-91 г. насам регионът е разтърсван от смайващи нива на емиграция. През последните 30 години в региона са отчетени и едни от най-високите нива на устойчива загуба на население. От началото на 90-те години досега почти 20 милиона души (5.5% от населението на Централна, Източна и Югоизточна Европа) напускат региона. До края на 2012 г. регионът изпитва най-големия отлив на хората – около 16% спрямо населението в началото на 90-те години.¹³ В условията на несигурност, неформален труд и емиграция на членове на семейството, дори по-далечните родните стават част от мрежата за подкрепа. Работническите домакинства често са по-многобройни от средното ниво, но техните разходи обикновено са по-високи от средните.¹⁴

Поради това акцентираме върху семейния аспект на заплатата за издръжка чрез употребата на същия брой потребителски единици както и при Азиатската базова заплата за издръжка, която се изчислява за три потребителски единици, т.е. повече от средния размер на домакинствата в региона.

Също така използваме валутата, която се ползва и за АБЗИ: Стандартът за паритет на покупателната способност на Световната банка (PPP USD). Тази виртуална валута е избрана, защото е сума, която може да бъде превърната във всички национални валути. Тя позволява и да се избегнат пазарните и политически колебания на курсовете и отразява поне донякъде покупателната способност на националните валути.

По какво се различава методологията за изчисление на европейската базова заплата за издръжка от азиатската?

Въпреки приликите между страните в Южна, Югоизточна и Източна Азия и тези в Централна източна, Източна и Югоизточна Европа, все пак има и много структурни фактори и специфики на контекста, които изискват формулата да бъде пригодена към тях. Ние трябва да коригираме размера на дела на разходите за храна от заплатата за издръжка, разходите за храна на работниците и броя на членовете на домакинството, които разчитат на тази заплата, така че да отразяват европейския контекст.

За да изчислим хранителните разходи, **анкетирахме работници относно тяхната хранителна кошница** в различни страни. Целта беше да се отрази най-точно действителната ситуация на работническите семейства. От 2016 до 2019 г. проведехме такива анкети в пет страни - Албания, Северна Македония, Украйна, Унгария и Молдова. Бяха използвани данни и за Румъния. Средната цена на хранителните разходи е 792 PPP USD.

Според методологията на АБЗИ средната цена на храните трябва да се раздели на дела на разходите за храна като част от общите домакински разходи. АБЗИ използва 50% за такъв дял от 2009 г. до 2020 г., а вече 45%. За европейските шивачки ние се обърнахме към няколко източника като националните статистически институти, Евростат, индекса на Организацията за прехрана и земеделие

Таблица: Нетната стойност на МРЗ като дял от регионалната базова заплата за издръжка в Европа в националните валути, 2018.

Държави, изброени според средния размер на дела разходи за храна	Европейската базова заплата за издръжка в съответната валута	Нетната МРЗ (2018) в съответната валута според местните клонове на КЧД	Нетната МРЗ като дял от Европейската базова заплата за издръжка
Чехия	37,382	13,352	36%
Унгария	409,754	126,770	31%
Словакия	1,452	397	27%
Полша	5,042	1,530	30%
България	2,033	395	19%
Турция	5,095	1,603	26%
Хърватия	10,428	2,752	26%
Румъния	5,069	1,194	24%
Сърбия	98,030	24,882	25%
Босна и Херцеговина	1,604	440	27%
Грузия	1,762	16	*
Северна Македония	45,540	12,165	27%
Албания	104,980	21,312	20%
Украйна	14,197	2,997	21%
Молдова	14,236	2,172	15%
СРЕДНО			25%

Минималните заплати са средно 25% от Европейската базова заплата за издръжка.

МИНИМАЛНА ЗАПЛАТА

ЕБЗИ

14. Atoyan, R. et al. (2016) 'Emigration and Its Economic Impact on Eastern Europe', IMF Staff Discussion Note.
 15. See: Fabo, B. and Guzi, M. (2019) 'The cost of living in the EU: how much do you need?', ETUI Policy Brief, No 4.

на ООН, за да оценим какъв дял от средствата си домакинствата отделят за храна. Възщност този дял варира между различните 15 страни производителки. След сравнения с други емпирични данни и обсъждания в групата, решихме да разделим страните на два клъстера - 30% и 40%.

Това доведе до две различни базови заплати за издръжка за двата клъстера. Сумите в PPP USD бяха превърнати в местните валути. След това, на срещи на фокус групата на КЧД Производство в Европа, екстраполираните заплати бяха сравнени с изчисленията на работниците от интервютата с тях и беше преценена тяхната правдоподобност.

През април 2020 г. групата на КПЧ от Източна и Южна Европа възприе концепцията като репер за регионалната базова заплата за издръжка.

За референтната 2018 г. изчисляваме Европейска базова заплата за издръжка **1 980 PPP USD** за

Сърбия, Босна и Херцеговина, Грузия, Северна Македония, Албания, Украйна, Молдова, и 2 640 PPP USD за Словакия, Унгария, Полша, Турция, Хърватия, Чехия, България и Румъния.

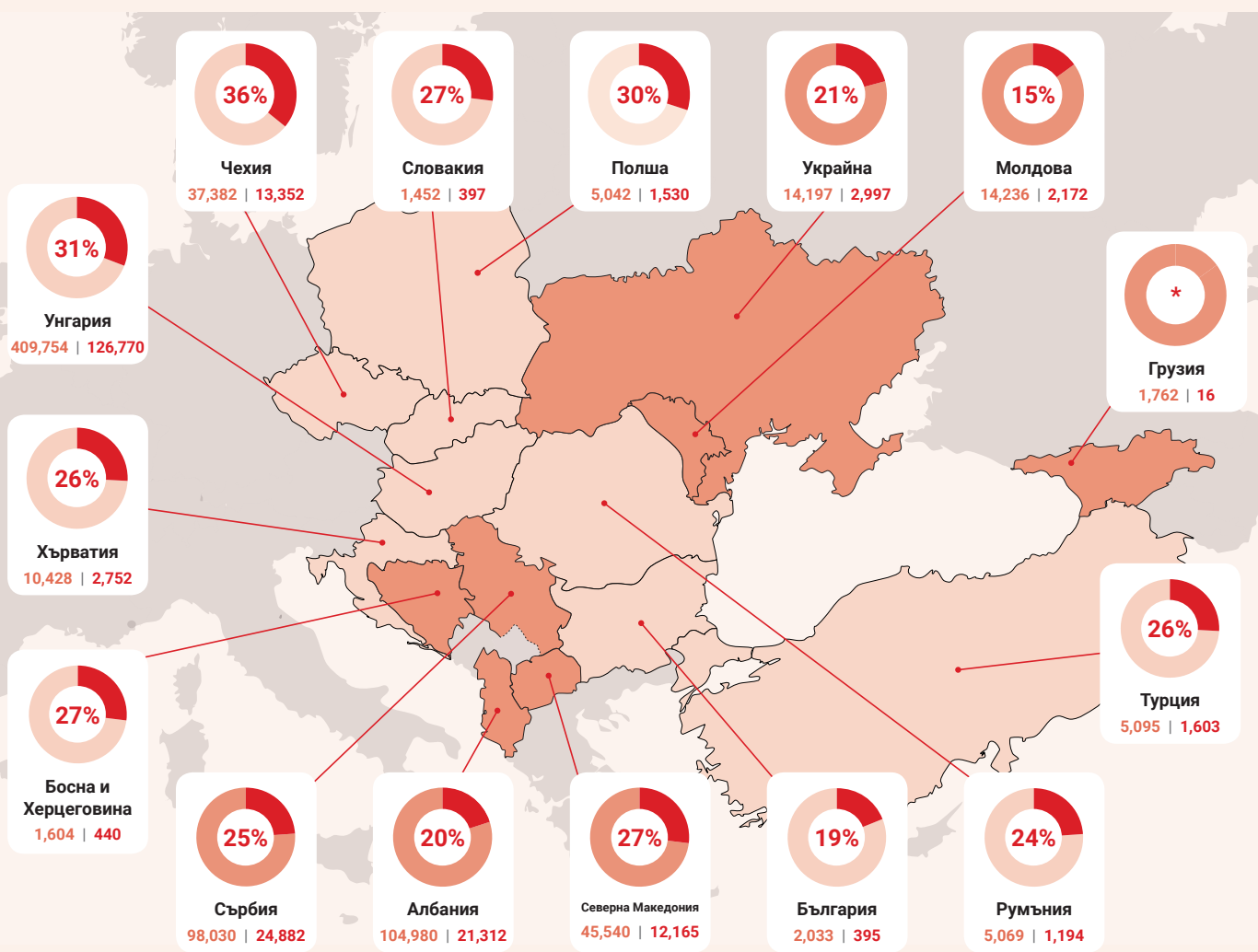
Сравнихме постигнатите резултати за Европейската заплата за издръжка с минималните работни заплати.

В изчисленията си на средните нива изключихме крайно ниската минимална заплата в Грузия, тъй като тя е зададена през 1990-те години и е само отчасти валидна в страната.

Таблицата показва, че сумите за Европейската базова заплата за издръжка са средно четири пъти по-високи от минималната заплата в дадена страна. Тази пропаст откриваме и в по-ранни изследвания върху региона.¹⁶

ИНФОГРАФИКА:

МРЗ като дял от регионалната базова заплата за издръжка в Европа в национални валути, 2018 (регионалната базова заплата за издръжка спрямо МРЗ)

* От изчисленията на средните нива изключихме крайно ниската минимална заплата в Грузия, тъй като е зададена през 1990-те и в момента не е валидна.

16. <https://cleanclothes.org/campaigns/living-wages-in-europe>

Пътят напред

1

Марките и компаниите трябва да определят публични, конкретни и измерими стъпки за цялата си верига за доставки, които да гарантират, че работниците в сектора ще започнат да получават заплата за издръжка в разумни срокове.¹⁷ Тези стъпки трябва да се целят към достигането на предложените нива на Европейската заплата за издръжка за 2018 г.: за **Словакия, Унгария, Полша, Турция, Хърватия, Чехия, България и Румъния** това са 2640 PPP USD, а за **Сърбия, Босна и Херцеговина, Грузия, Северна Македония, Албания, Украйна и Молдова** това са 1980 PPP USD.

2

Марките и компаниите трябва да договорят и да подпишат законово обвързващи споразумения с работническите представители, които да изискват изплащането на значително по-високи разценки за доставчиците, които да гарантират заплати, покриващи основните потребности на работниците и техните семейства. Модните марки и търговците **трябва да правят разценките си така, че да покрият пропастта между Европейската заплата за издръжка и МРЗ едновременно във всички страни производителки в Европа.**

Базовата заплата за издръжка, която трябва да бъде разгледана от марките, търговците, както и от ЕС, е следната: за **Словакия, Унгария, Полша, Турция, Хърватия, Чехия, България и Румъния** - 2 640 PPP USD, а за **Сърбия, Босна и Херцеговина, Грузия, Северна Македония, Албания, Украйна, Молдова** 1 980 PPP USD (2018).

Clean Clothes Campaign

Кампания Чисти дрехи (КЧД) е глобална мрежа от правозащитни и синдикални организации. Тя отстоява и се бори за подобряването на условията на труд при производството на облекла и спортни стоки. Изследователската работа на КЧД е в основната на застъпническата дейност и правозащитните стратегии на мрежата, целящи опазването на човешките права в шивашката промишленост. Човешкото право на достойно заплащане, което може да подсигури издръжката на работниците и техните семейства (или накратко - заплата за издръжка), е в основата на нейната дейност, тъй като е и едно от основните работнически искания.

За контакти: europe-east-south@cleanclothes.org
<https://cleanclothes.org/campaigns/living-wages-in-europe>

Фокус групата Европейско производство / Европа Юг/Изток към КЧД, която разви и одобри концепцията и репера, се състои от:

Албания: Център Джендър обединение за развитие, Институт за критика и социална еманципация

България: Колектив за обществени интервенции

Национална коалиция КЧД Босна-Херцеговина-Хърватия (съставена от Нови Синдикат, Регионален промишлен синдикат / Фондация за местно икономическо развитие / Хелзинкка гражданска асамблея - Баня Лука)

Национална коалиция КЧД Чехия

Грузия: Грузинска конфедерация на профсъюзите

Унгария: Сдружение на съзнателните потребители

Северна Македония: Отворена порта - La Strada

Молдова: Център за политики, инициативи и изследвания 'Platforma'

КЧД Полша – Фондация Купувай отговорно

Румъния: Сдружение Mai Vine

КЧД Сърбия – Център за политическа еманципация

Словакия: Словашки център за комуникация и развитие

КЧД Турция

Украйна: Феминистка работилница

КЧД Швейцария

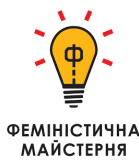
КЧД Италия

Германия: Entwicklungspolitisches Netzwerk Sachsen e.V. ENS (мрежа за политики за развитие) - част от КЧД Германия

Синдикати:

Граждански организации:

COLLECTIVE FOR SOCIAL INTERVENTIONS

**Gender Alliance for Development Center
Qendra Aleanca Gjimore për Zhvillim**

Entwicklungspolitisches Netzwerk Sachsen e.V.

Brot für die Welt

Съдържанието на тази публикация е отговорност единствено на Център за политическа еманципация (CPE) и не отразява позициите на.

Тази публикация е възможна с подкрепата на Rosa Luxemburg Stiftung Southeast Europe (RLS), със средства на Министерството на външните работи на Германия. Тази публикация или части от нея могат да бъдат използвани безплатно, стига коректно да бъде упомената оригиналната публикация.

Съдържанието на тази публикация е отговорност единствено на Център за политическа еманципация (CPE) и не отразява позициите на RLS.

transform! европа е частично финансирана чрез субсидия от Европейския парламент

Частично финансирано от Европейския съюз

ЗАПЛАТА ЗА ИЗДРЪЖКА

Заплатата за издръжка
е човешко право за
ВСИЧКИ хора в ЦЯЛ свят